MARGREET MALJERS

Vlucht naar het eiland

Roman

Margreet Maljers

Vlucht naar het eiland

Z&K

Uitgeverij Zomer & Keuning

1

Andra Coronel werd wakker. Haar wangen waren nat van de tranen door de droom, die merkwaardigerwijs soms terugkeerde als ze zich de dag ervoor erg gelukkig had gevoeld.

Ze hoorde de vogels buiten zingen in de bomen die rond het huis stonden. Ze haalde diep adem en streek met haar hand over haar wang.

Alleen in die dromen was ze weer Andra Waardijk, de vrouw die ze in werkelijkheid niet was. De vrouw die bang was om verlaten te worden. De vrouw die bang was dat ze niet goed genoeg was voor Henri, de man met wie ze getrouwd was geweest en van wie ze nu een jaar gescheiden was.

Chaotisch was ze en geen niveau had ze, zoals haar schoonmoeder haar had laten merken vanaf de dag dat ze haar had leren kennen. Meestal zonder en soms met woorden, zodat ze zichzelf niet meer herkende in het beeld dat haar schoonmoeder van haar schetste.

Als die droom terugkwam, werd ze, net als nu, wakker met haar dekbed tegen haar gezicht gedrukt en voelde ze zich een moment weer net zo alleen en nietig als tijdens haar huwelijk.

Gelukkig kwamen de dromen minder vaak terug dan in het begin van haar scheiding, maar ze realiseerde zich dat ze, ondanks de opluchting dat het voorbij was, nog niet alles verwerkt had. De bijna zeventien jaar van lichte minachting en 'anders moeten zijn' dan degene die ze echt was, eisten nog steeds hun tol.

Overdag had ze nergens last van. Haar oom Marius en tante Trees en – ze kleurde even – Rogier, de man in wiens huis ze een tijd had mogen wonen en nog woonde, hadden haar er voor een groot deel overheen geholpen. Rogier, met wie ze dit jaar nog zou trouwen. Ze zuchtte diep en streek haar haar uit haar gezicht. Hij had haar haar zelfrespect teruggegeven. Maar toch… Dat de jaren van onderschat worden en laatdunkendheid zo lang door konden werken dat ze in een droom nog terugkwamen, had ze niet verwacht. Gelukkig bleef dat treurige gevoel niet lang hangen.

Het daglicht scheen door de gordijnen die ze halfopen had gelaten. Ze vond het heerlijk om 's avonds naar de sterrenhemel boven Wieringen te kunnen kijken. Ook de wolken die voor de maan dreven, gaven haar een gevoel van veiligheid.

Ze dacht aan de dag die voor haar lag. De kinderen hadden zomervakantie en waren al veertien dagen naar Frankrijk geweest met Henri en Lisette, de vrouw voor wie Henri haar had verlaten.

Ach, Lisette… Ze had haar nooit verteld dat Henri haar vlak voor de scheiding had gevraagd of hij weer terug mocht komen. Het zou Lisette diep gegriefd hebben en dat had geen enkele zin, want zijzelf wist heel zeker dat ze nooit meer met Henri verder zou kunnen.

Misschien zou Lisette, als ze het te weten kwam, een punt achter de relatie met Henri zetten, en eigenlijk vond Andra het achteraf voor de kinderen het beste dat Lisette een relatie met Henri had. Ze was in ieder geval aardig voor de kinderen, en ook Steven, Andra's kwetsbaarste kind, kon het goed met haar vinden. Beter dan Henri zelf, die zijn derde kind met dezelfde laatdunkendheid behandelde als waarmee hij Andra had bejegend. Dat de vakantie redelijk geslaagd was, kon ze voor een groot deel aan Lisette toeschrijven, zoveel had ze uit de verhalen van de kinderen wel geventileerd. Lisette had Steefje en Jolientje niet aan Henri overgelaten en Mark en Roos de gelegenheid gegeven om met leeftijdsgenoten op te trekken. Het was dus goed gegaan. Alleen de diepe vreugde waarmee Steefje rondgekeken had toen hij weer thuiskwam, had boekdelen gesproken.

Hij was uit de auto gesprongen en was haar om haar hals gevlogen. Nadat hij haar stevig had geknuffeld, was hij naar het weiland gerend, waar het ezeltje Caja stond. Henri's opmerking: 'Kom eerst je spullen pakken,' had hij genegeerd. Toen Henri hem vastgepakt had – hij was tenslotte zijn vader, nietwaar – had hij zich losgerukt.

Zij en Lisette hadden voorzichtig naar elkaar geglimlacht. Vreemd hoe dingen konden lopen. Vroeger had ze zich zoveel minder gevoeld dan Lisette, de geslaagde zakenvrouw. Nu had ze vaak een beetje medelijden met haar. Een relatie met Henri gaf aardig wat onzekerheid, besloot ze nuchter.

Andra sprong uit bed. De zon scheen over het erf van De Hoeve, zoals het huis waarin ze met haar kinderen woonde genoemd werd. Het zou prachtig weer worden en ze had vandaag een heleboel te doen.

Het was nog stil in huis, maar ze wist bijna zeker dat Steefje al op was en ezeltje Caja en de kippen had gevoerd.

Ze douchte zich, trok haar spijkerbroek en een T-shirt aan en liep zacht de trap af, om de anderen niet wakker te maken.

Net zoals ze gedacht had, zat Steefje aan de grote keukentafel. Hij had een bordje neergezet, een half brood en een pot pindakaas. Zijn blonde haar viel over zijn voorhoofd en hij keek wat dromerig uit het raam.

'Dag Steefje. Goedemorgen. Had je al trek?' vroeg ze.

Hij knikte. 'Veel. Erg veel trek.'

Ze ging naast hem zitten op de houten bank die tegen de muur van de keuken stond. Hij keek al kauwend naar haar op en glimlachte.

Ze lachte terug.

'Heb je Caja en de kippen al gevoerd?'

'En de pony's ook natuurlijk,' zei hij gewetensvol.

'Natuurlijk!' Steefje zou geen dier vergeten.

'Goed zo. Wat ga je doen vandaag?'

'Ik mag oom Marius helpen met verven. Hij zegt dat ik heel netjes werk.' Er verscheen een klein lachje in een mondhoek.

'Dat is ook zo.' Ze keek naar de pot pindakaas. 'Zullen we hier nog wat brood klaarmaken en buiten opeten?'

Hij knikte. 'En vanmiddag ga ik zwemmen. Met Jet en Jacob. We mogen allemaal mee op de boot. Jij ook. En dan zoekt Jacob een plek waar we goed kunnen zwemmen.'

Jet en Jacob waren vrienden van tante Trees en oom Marius en ze mocht hen graag. Een dag met de boot weg en zwemmen. Ze zou wel zin hebben, maar er was nog veel te doen.

'Ik moet nog een paar dingen in orde maken voor de trouwerij van Johanna en Jurriaan. Jij gaat toch zingen op haar trouwerij, hè?'

'Ja, maar dat is geheim. Heel erg geheim. We mogen er niet over praten.'

Andra knikte. Ze had zelf geregeld met de organist dat het

kinderkoor, waarvan Johanna de dirigente was, iets zou zingen en dat Steven er een solo bij had.

'Jij weet het en oom Rogier ook, natuurlijk!' zei hij. 'Maar het duurt nog wel acht weken.'

'Die weken zijn zo om. En ga je nu aankleden, anders ben je niet op tijd bij oom Marius.'

Ze gaf een tikje op zijn magere billetjes in de gestreepte pyjamabroek en hij holde naar boven.

Die middag zat Andra buiten op de houten bank en keek uit over het land dat het huis omringde. Over het dak van de schuur ernaast zwermden zwaluwen en ze maakten een duikvlucht van de nok van De Hoeve naar de goten, waaronder oude nesten zaten. De jongen waren uitgevlogen, maar de zwaluwen zwierden nog steeds om de woonboerderij heen. Ze volgde met haar ogen de sierlijk vliegende vogels en zuchtte even van geluk. Als iemand haar twee jaar geleden – nou ja, bijna twee jaar – had voorspeld hoe gelukkig ze zou worden, had ze hem of haar voor gek verklaard. Ze wilde alleen dat de dromen wegbleven die haar eraan herinnerden hoe onzeker en ongelukkig ze was geweest in die tijd waarin Henri, haar man, haar had verteld dat hij wilde scheiden. Ze pasten niet meer bij elkaar, en dat moest ze zelf ook gemerkt hebben.

'Is er iemand anders?' had ze gevraagd.

Eerst had hij dat ontkend, maar nadat ze het hem nog eens had gevraagd, had hij toegegeven dat hij al ruim een halfjaar een relatie had. En was het maar een onbekende geweest, maar het was Lisette, de enige vrouw in hun kennissenkring die ze min of meer als haar vriendin had beschouwd.

Haar wereld was in elkaar gestort. Het weinige zelfvertrouwen dat ze nog had bezeten, was verpulverd en ze kon maar één ding bedenken: weg van haar man, haar dominante schoonmoeder die over haar baasde… weg… Naar Wieringen, het verborgen eiland. Daar woonden haar oom en tante. De enige twee die ze volledig vertrouwde en die haar haar zelfrespect weer terug hadden gegeven. Die twee, hun vrienden en – onbewust glimlachte ze – Rogier… Haar glimlach verdiepte zich en ze sloeg haar armen om haar opgetrokken knieën heen. Nee, ze

wilde niet met hem trouwen op dezelfde dag als Johanna en Jurriaan. Het moest de dag van Johanna zijn, en al hadden Jurriaan en Johanna het al een paar keer voorgesteld, ze deed het niet. Maar lang wilde ze niet meer wachten en Rogier nog veel minder. Ze dacht aan de manier waarop ze gisteren afscheid hadden genomen van elkaar en kleurde. Ze zouden niet veel langer wachten. Ze wist dat zij de datum moest noemen, want Rogier wilde haar niet onder druk zetten. Dat was te vaak gebeurd en ze kon in alle vrijheid beslissen.

Op de landweg die leidde naar De Hoeve naderde een jonge vrouw op de fiets. Haar benen gingen in een hoog tempo op en neer en Andra glimlachte. Daar was Johanna, even energiek als altijd. Alles wat ze deed, deed ze met overgave. Het maakte niet uit: het kinderkoor, het harmonieorkest of de cantorij, alles deed ze met tomeloze energie, en zeker nadat ze zich verloofd had met Jurriaan, spatte de levensvreugde van haar af.

Andra stond op en hield de theepot die voor haar op tafel stond omhoog. 'Thee?'

Johanna sprong van haar fiets, zette hem tegen de roodbruine bakstenen muur en riep: 'Ja. Ik verdroog zo'n beetje. Ben je alleen?'

'Nog wel. De kinderen zijn weg met Jacob en Jet, en Jaak is ook mee. Die was blij dat die vier van mij terug waren van vakantie.'

'Wat een gouden mensen zijn dat toch.' Johanna ging zitten en vervolgde: 'Grappig dat Jaak ook familie van mij wordt. Alles loopt door elkaar. Jouw stiefzoon wordt mijn neef en jouw kinderen worden ook familie van mij. Dat is wel mazzel, als ik hoor hoe slecht je het soms kunt treffen met schoonfamilie. Nou ja, daar…' Ze zweeg. 'Daar weet jij alles van,' had ze willen zeggen, maar ze had haar woorden net op tijd ingeslikt. Niet over hebben.

Andra had alleen maar een schoonmoeder gehad, en dat was meer dan zát. Zoals die Andra had behandeld. En het gekke was nog wel dat die vrouw nog steeds dacht dat ze er goed aan had gedaan om de piepjonge Andra af te branden. Een paar jaar had Andra volledig onder de plak van haar man en haar schoon-

moeder gezeten, en Johanna wist niet wie erger was geweest, Henri of zijn moeder.

Ze keek naar de jonge vrouw die haar schoonzusje zou worden nu ze allebei gingen trouwen met de gebroeders Lont. Andra met Rogier, en zij met Jurriaan.

Andra zag er jaren jonger uit dan toen ze haar voor het eerst had ontmoet. En zo veel vrolijker, zo ontzettend veel vrolijker. De waas van treurigheid die toen om Andra heen had gehangen, was helemaal verdwenen. Haar korte, blonde haar krulde om haar gezicht en haar licht gebruinde wangen verdiepten de kleur van haar blauwe ogen.

'Ik kom je eigenlijk iets vragen,' zei ze daarna.

Andra trok haar wenkbrauwen op. 'Vertel.'

'Gaan jij en Roos mee om mijn trouwjurk uit te zoeken? Mijn zus woont in de Achterhoek en mijn moeder heeft te veel last van haar heup om lang te staan of te zitten. Ze staat op de wachtlijst en ik hoop dat ze voor onze trouwerij nog geholpen kan worden, maar nu de stad ingaan wordt niets. Dus… daarom. Jij en Roos? Ik denk dat die het ook leuk zal vinden.'

Andra schoof een blik met koekjes naar haar toe en zei verheugd: 'Natuurlijk ga ik mee, ik vind het enig. En Roos? Die springt een gat in de lucht. Waarschijnlijk zal ze mijn hoofd gek zeuren om ook een nieuwe jurk!' Ze lachte. 'Nou ja, die krijgt ze natuurlijk.'

Johanna knikte. Ze had niet anders verwacht. 'We zetten haar die dag wel een beetje aan het werk. Als Jolientje bruidsmeisje is, kan zij fungeren als een soort tweede bruidsdame. Zeker weten dat ze zich dan in haar element voelt,' merkte ze op.

Hun voorspelling kwam uit.

'Of ik meewil om je bruidsjurk uit te zoeken!?' gilde Roos en ze gooide haar tas in de hoek van de kamer. 'Natuurlijk wil ik mee. Wanneer gaan we? Gaan we naar Hoorn, Alkmaar of Amsterdam?' Opgewonden keek ze van haar moeder naar Johanna. 'En mag ik dan ook een jurk voor je trouwerij kopen? Want je doet het maar één keer. Eh, dat mogen we tenminste hopen,' voegde ze eraan toe en ze wierp een snelle blik op Andra. Af en toe nam Roos het haar moeder nog een beetje kwalijk dat

ze gescheiden was. Ze wist dat haar vader de scheiding had gewild omdat hij verder wilde met zijn vriendin, maar toch bleef het soms nog wringen. Ze knikte naar Johanna.

'Jurriaan en jij zijn dol op elkaar,' stelde ze toen tevreden vast.

Andra en Johanna keken elkaar aan en schoten in de lach. 'We beginnen met Alkmaar. Daar weten we de winkels tenminste,' negeerde Johanna tactisch de eerdere opmerking.

'En we zullen ze vast allemaal vanbinnen zien.' Andra kende haar dochter, die met haar vijftien jaar dol was op kleren kopen en niets liever deed dan winkel in, winkel uit te drentelen als ze iets nieuws mocht aanschaffen. En dan een bruidsjapon!

'Jullie hebben morgen toch niets? Mark kan op de kleintjes letten. Dan maken we er een hele dag van,' stelde Andra voor.

'En misschien zien we ook wel iets in de uitverkoop voor als ik weer naar school moet.' Roos had al wat nieuwe kleren gekocht, maar een leuk ding erbij kon geen kwaad.

'Als bijvangst, zogezegd,' lachte Johanna.

'Ja, je bent best laat met het kopen van die jurk, Johanna. De grote zus van Liesbeth had haar jurk al een halfjaar in de kast hangen,' vermaande Roos.

'Lijkt me riskant,' zei Johanna. 'Je kunt altijd afvallen…'

'Of aankomen, dat is veel erger.' Roos keek keurend naar Johanna. 'Nou nee, dat zit er niet in bij jou. Je bent altijd aan het hollen. Maar mama…'

Ze nam Andra met een blik op. Haar moeder was de afgelopen anderhalf jaar wel wat dikker geworden. 'Jij bent wel aangekomen, maar het stáát je!' stelde ze toen vast. 'Dat heel magere van jou was ook eng.'

Andra knikte haar dochter toe. 'Houd dat in de gaten,' zei ze droog, want Roos had af en toe lijnbuien.

Roos lachte terug. Haar moeder zag er jaren jonger en blijer uit dan vroeger, maar ze had er geen zin in om zich daar nog in te verdiepen.

De volgende dag vertrokken ze op tijd uit Wieringen, en Johanna stalde de auto in een parkeergarage aan de rand van Alkmaar. Het was stralend weer, en met dit weer lagen de toeristen op het strand en was de stad rustig.

‘Eerst koffie of eerst kijken?’ vroeg Johanna.

‘Eerst koffie in het Hofje van Sonoy, en daarna naar de eerste bruidswinkel? Die is er vlakbij,’ stelde Andra voor.

‘Niet te lang plakken, hoor,’ zei Roos, die het soms vreemd vond hoelang mensen erover deden om een kop koffie binnen te krijgen.

‘Komt goed, mevrouw,’ glimlachte Johanna.

Ze liepen achter elkaar de omsloten tuin van het restaurant binnen. Het restaurant was onderdeel van een van de oudste hofjes van Alkmaar en had een verdieping meer. In de andere gebouwen die in een U-vorm om de stadstuin lagen, waren bedrijven gevestigd en in een ervan bevond zich een bruidswinkel.

Onder de rozenbogen die in het grasperk midden in het hofje stonden, waren withouten stoelen en tafels opgesteld. Toen ze plaats hadden genomen, kwam er een kelner naar hen toe, een jongen van de leeftijd van Andra’s oudste zoon, gekleed in een zwart jasje.

‘Dames, wilt u al bestellen?’ vroeg hij en hij wierp een snelle blik op het gezelschap terwijl hij een kaart op tafel legde. ‘Hé, Roos!’ zei hij toen.

‘Hé, Gerben!’ Roos keek verrast naar de jongen die haar toelachte. ‘Wat leuk. Vakantiebaantje?’

‘Klopt. Beetje bijklussen voor ik met vakantie ga. Dag mevrouw eh…’ Ze waren gescheiden, die ouders van Roos. Daarom woonden ze niet meer in Alkmaar, maar hoe ze nu heette?

Hij herhaalde dus maar: ‘Dag mevrouw.’

Andra glimlachte. ‘Hoe is het met jou, Gerben? Lang niet gezien. En hoe is het met je ouders?’

‘Goed. Ook goed.’

‘Fijn. Vakantiebaantje dus?’

Hij knikte. ‘Beter dan vakkenvullen bij de supermarkt. Wilt u de kaart, of alleen koffie?’ vroeg hij en hij hield een tweede kaart omhoog.

‘Iets erbij toch wel?’ vroeg Johanna en ze keek Andra en Roos aan.

‘Nou en of. Wat beveel je ons aan, Gerben?’ Andra vond het

leuk om de klasgenoot van haar dochter weer te zien.

'Wat heel lekker is…' Hij wees op de binnenzijde van de kaart. 'Deze slagroomschelp met verse vruchten.' Hij herinnerde zich hoe Roos vroeger van vers fruit had gehouden. Ze had altijd wel een paar appels of een banaan bij zich. 'Dit vind jij heel lekker met je fruitverslaving.'

Roos keek blij naar hem op. Wel leuk dat hij dat nog wist.

'Mooi, doen we die? Ja Gerben. En cappuccino,' hakte Andra de knoop door.

Hij was vlug terug met een blad met drie mokken en drie schoteltjes met gebak van knapperig korstgebak gevuld met aardbeien, appel, ananas en banaan. Het geheel was afgewerkt met een paar flinke toeven slagroom.

'Heerlijk,' genoot Johanna. 'Ik zal het niet iedere dag doen, want dan heb ik meteen een grotere maat trouwjurk nodig, wat jij, Roos, maar zo'n keer…' Ze nam een flinke hap van het taartje.

Over de stoep van de Gedempte Nieuwesloot kwam met stevige pas een oudere dame aan. Mevrouw Waardijk, de oma van Roos, keek opzij en zag haar kleindochter, de ex-vrouw van haar zoon en de vriendin van beiden zitten. Ze hield haar pas in en liep onder het poortje door naar het terras.

'Ach, Roos… dag Andra, dag Johanna. Was je op weg naar huis, Roos?'

Roos stond op en veegde met haar hand langs haar mond voor ze haar grootmoeder een kus gaf.

'Dag oma. Nee, we gaan een bruidsjurk kopen.'

Mevrouw Waardijk ademde snel in en uit. Een bruidsjurk? Het zou toch niet… Ja, haar ex-schoondochter had die relatie met die marineofficier Lont, maar…

'Voor Johanna. Ze gaat in oktober trouwen en mama en ik gaan mee haar jurk uitzoeken,' verduidelijkte Roos.

O, gelukkig. Mevrouw Waardijks hartslag vertraagde weer tot het normale tempo. Ze was een moment bang geweest dat Andra zou hertrouwen. Belachelijk natuurlijk, maar ja. Henri was nu al ruim een jaar gescheiden, en terwijl ze er in stilte op gerekend had dat hij en Andra wel weer bij elkaar zouden

komen, leek het er niet in te zitten. Henri had natuurlijk Lisette en Andra die Rogier, maar toch had ze de moed niet opgegeven dat haar zoon en Andra het nog eens zouden proberen. Andra was zo dol op Henri geweest. Het bestond niet dat dat zomaar over was.

'Zo zo… een trouwjurk. Ik zal maar niet vragen of je nog advies nodig hebt, Johanna,' zei ze.

'Nee hoor, ik heb genoeg aan Andra en Roos,' lachte Johanna.

'Ik doe het anders met plezier. Je kunt je bedenken. Drie weten meer dan twee,' zei mevrouw Waardijk. Vervelend dat er maar drie stoelen om dat tafeltje stonden. Ze zou ook wel zin in een kop koffie hebben.

'Eh, Roos, pak eens een stoel voor me. Daarvandaan.' Ze wees naar het tafeltje naast de stoel van Roos.

Ze kon het bevelende toontje niet uit haar stem houden. Dat zat er gewoon ingebakken, dacht Andra en ze zei vlug: 'Wij zitten hier nog maar even, hoor. We zijn met tien minuten weer weg.'

Mevrouw Waardijk negeerde haar woorden. 'Heb je al een idee wat voor jurk je wilt hebben, Johanna? Je bent natuurlijk vrij lang, dan moet je niet zo'n sluik model hebben. Dat maakt lijzig.'

Ze draaide zich om, wenkte Gerben en beval: 'Doe mij ook maar een koffie. Nee, geen gebak, ik moet op mijn lijn letten. Als je dat laat sloffen…' Ze wierp een schattende blik naar Andra en Johanna.

Weer helemaal haar vervelende zelf, dacht Andra berustend. Niet op letten. Ze glimlachte naar Gerben, die meteen naar binnen ging om de koffie te halen.

Johanna verschoof haar stoel een beetje zodat er een stoel bij kon staan.

'U hebt helemaal gelijk,' zei ze warm. 'Mijn moeder heeft het er ook over dat op haar leeftijd – ze is ongeveer net zo oud als u – de pondjes eraan vliegen. En het gebrek aan lichaamsbeweging speelt ook mee. Wij rennen de hele dag heen en weer. Verstandig dat u er rekening mee houdt.'

Ze knikte mevrouw Waardijk, die zuurzoet lachte, vriendelijk toe.

Roos voelde zich onbehaaglijk. Oma deed weer net zo vervelend als ze vroeger kon doen. Ze meende het niet zo, maar het klonk zo onaardig, en Johanna gaf vanzelfsprekend lik op stuk.

'Waar bent u op weg naartoe, oma?' vroeg ze vlug. 'Ook kleren kopen?'

'Nee, naar mijn verzekeringsagent en misschien het reisbureau. Ik denk erover om volgende week een paar dagen naar Engeland te gaan met je vader. Jij en Mark mogen dan wel mee. Ik zie jullie zo weinig, het is voor je vader gezellig als jullie erbij zijn.'

'En Lisette dan?' vroeg Roos.

Haar grootmoeder trok een wenkbrauw op. 'Ja, die moet natuurlijk werken en ik wilde het even bij familie houden. Nou ja, het is nog niet zeker. Maar eens kijken wat het reisbureau in de aanbieding heeft.'

'Nou…' aarzelde Roos.

'Het is meteen goed voor je Engels,' zei haar oma. 'Volgens mij stond je er niet zo geweldig voor met dat vak, terwijl je er in Alkmaar zo goed in was. Ik heb mijn twijfels over de school waar jullie nu op zitten.'

Roos trok haar neus op. 'Nou.'

'Wat een heerlijk gebakje is dit,' zei Johanna en ze nam nog een grote hap. 'Ik zou er bijna nog een nemen.' Wat een stoorzender was die vrouw nu toch weer. Toen ze op Wieringen logeerde, was dat een stuk minder. Ze zouden haar daar een tijdje op moeten sluiten.

'Ja, Gerben heeft een goeie smaak.' Roos likte haar vorkje af. 'Maar laten we nu niet treuzelen. Mam, schiet eens op met je taartje.'

Andra nam een paar happen en dronk de laatste slok van haar cappuccino. 'Zo, lieve dames, klaar voor de bestorming van de bruidswinkel?'

'Kom, wacht even tot ik mijn koffie opheb,' vermaande mevrouw Waardijk. 'Zo veel haast hebben jullie toch niet?'

Ze vond het prettig om haar kleindochter te zien. Dat gebeurde niet zo vaak, al kwam zijzelf steevast langs tijdens het weekend dat de kinderen bij Henri waren. Ze kon dan meteen zien of Lisette het huis een beetje netjes hield, al was die er door de

week niet vaak. Ze had wel gemerkt dat Henri het vervelend vond dat Lisette zo vaak in haar eigen flat was en het huis aan hem overliet. Het was maar goed dat hij een werkster had, al had ze haar twijfels over die vrouw. Tja, je kon ook niet verwachten dat Lisette het huis schoon zou houden.

'Zoveel haast hebben jullie niet,' herhaalde ze.

'Wel hoor. Ik heb zin om veel jurken te passen,' zei Johanna vrolijk.

'Ja, opschieten, mam. En misschien kan ik ook wel een bruidsjurk passen. Dat lijkt me zo leuk. Denk je dat dat mag, Johanna?' opperde Roos.

'Oei, dat weet ik niet, maar voorhouden kan altijd. En je moeder kan ook meteen goed rondkijken. Als je zo'n jurk op het laatste moment moet uitzoeken, zie je nooit iets wat je erg leuk vindt,' zei Johanna.

'Wanneer zal het feest zijn?' negeerde mevrouw Waardijk de toespeling op Andra's japon.

'In oktober.'

'De hoeveelste?'

'De vijftiende.'

'Nou, misschien kom ik wel even langs. Dan zie ik alle luitjes op Wieringen ook weer eens. Jet wil ik bijvoorbeeld nog weleens zien. Een merkwaardig persoontje, maar ze heeft goed voor me gezorgd, die weken die ik daar heb gelogeerd om op te knappen.' Mevrouw Waardijk nipte ook van haar koffie.

Johanna wenkte Gerben. 'Mag ik de rekening? Ja, doe de koffie van Roos' grootmoeder er ook maar bij.'

Ze betaalde en gaf een flinke fooi. Gerben grinnikte vergenoegd. Een royale tante was dat.

'Roos, spreken we een keer iets af als je in de stad bent?' vroeg hij aan zijn vroegere vriendinnetje.

'Ja, leuk.'

Hij keek haar aan met een waarderende blik. Ze zag er goed uit. Die moeder van haar ook, trouwens. Vroeger was hem dat nooit opgevallen, maar ze leek heel anders dan toen ze hier nog met z'n allen woonden. Toen had ze altijd haar haar in een knot of zo.

'Tot ziens, Gerben,' zei Andra en ze stond op. 'Dag mevrouw

Waardijk, ook maar weer tot ziens en fijne vakantie als ik u niet meer zie.'

'Nou, je komt je kinderen toch wel uitzwaaien als het doorgaat, mag ik hopen.' Het trof mevrouw Waardijk onprettig dat Andra haar 'mevrouw' noemde op zo'n afstandelijke toon. Er was veel veranderd. Erg veel.

'Daar zullen we het nog over hebben. Ik weet niet wat de plannen van Mark en Roos zijn,' zei Andra.

'Ze mogen blij zijn dat ze nog een extra vakantie krijgen,' zei haar ex-schoonmoeder.

'We zullen het er nog over hebben,' herhaalde Andra resoluut. 'Dag mevrouw Waardijk.'

Mevrouw Waardijk zweeg. Ze keek de drie na. Ze stond nu voor een groot deel buiten hun leven, terwijl ze vroeger een centrale rol had gespeeld. Andra was altijd zo'n gemakkelijke schoondochter geweest. Gevoelig voor goede raad, en ze had haar adviezen op kledinggebied en zo vaak opgevolgd. Lisette was heel anders. Die deed precies waar ze zelf zin in had. Hoe had Henri zo stom kunnen zijn. Dat hij er spijt van had, hoefde hij haar niet te vertellen. Dat was zo duidelijk als wat. Eén ding gaf haar hoop. Hij was nog niet met Lisette getrouwd, en Andra en die Rogier ook niet. Je wist nooit hoe dingen liepen. Als zij er iets aan kon doen, zou ze het niet nalaten.

Welke bruidswinkels waren er nog meer dan deze in het Hofje van Sonoy? Er was er ook nog een op de Oude Gracht. Ze zou er vanmiddag een kijkje nemen. Die Johanna zag er wel redelijk uit, maar ze moest gewaarschuwd worden voor een jurk die haar eruit zou laten zien als een lijzige pop.

Mevrouw Waardijk stond op en vervolgde haar weg naar de afspraak met de verzekeringsagent. Ze wilde de verzekering van haar huis, waar Henri na zijn huwelijk met Andra in was getrokken, verhogen. Andra had ze altijd goed kunnen controleren, die zou nooit zorgeloos omgaan met vuur, maar van Lisette wist ze het niet goed en ze wilden nogal eens barbecueën in de weekends dat de kinderen hier waren. Henri hield nog steeds van een vuurtje en brandde erop los. Ergens was hij een kleine jongen gebleven, dacht ze vertederd.

Op de terugweg wierp ze even een blik in de bruidssalon waar haar kleindochter en haar ex-schoondochter met Andra's vriendin binnen waren gegaan.

De lange, witte brocante gordijnen van de winkel bewogen zacht in de bries die was opgestoken en de temperatuur een paar graden had doen zakken.

Ze zag Johanna staan, gehuld in een lange, witte japon. Haar schoondochter droeg een zacht crèmekleurig pakje. Door het geopende raam hoorde ze de enthousiaste uitroep van haar kleindochter en Johanna: 'Beeldig, Andra. Dit staat je echt prachtig. Je zou het zo aankunnen voor je eigen trouwerij.'

Eigen trouwerij? Mevrouw Waardijk bleef staan om beter te kijken en nam in één blik de hele salon in zich op. Er was een verkoopster in een donker jurkje die nu iets verschikte aan de japon die Johanna droeg.

Het was een jurk met een strak lijfje van kant en een wijde rok met opengewerkte tuiltjes bloemen. Het stond haar beeldig, moest mevrouw Waardijk toegeven. Dat lichtbruine haar boven de vierkant gesneden hals, maakte Johanna apart. Als ze dat haar een beetje netter droeg, zou ze werkelijk een plaatje kunnen zijn, en Andra zag er in dat pakje ook beeldig uit. Zo stijlvol!

Eigen trouwerij. Met een ruk wendde mevrouw Waardijk zich af. Als het aan haar lag, kwam die er niet. Behalve als het weer met Henri zou zijn. Hoe vaak gebeurde dat niet? Jammer dat ze een halfjaar geleden niet wat langer op Wieringen had kunnen blijven. Ze had daar een hele tijd gelogeerd toen ze op moest knappen van haar operatie.

Henri was vaak op bezoek gekomen, en die Rogier zat toen veilig met zijn schip op de Antillen. De verhouding normaliseerde zich toen beslist. Ze leken een gezin op vakantie. Doodjammer dat Rogier een baan in Den Haag had gekregen. Een marineofficier die aan de wal werkte. Belachelijk. Overste Lont, noemde iedereen hem. Een zeeman aan wal. Als het even meezat, verdween hij weer naar zee.

Zou ze nog even naar binnen gaan? Nee, beter van niet.

In nadenkende stemming vervolgde ze haar weg naar huis.

Andra, die mevrouw Waardijk in de spiegels die overal in de salon hingen, voor het raam had zien staan, haalde opgelucht adem toen ze haar ex-schoonmoeder weer zag verdwijnen. Ze was nu goed opgewassen tegen de oma van Roos, maar die zorgde altijd voor spanning. Zelfs als ze een kop koffie dronk, was ze nog in staat om iets vervelends te zeggen.

Gelukkig dat Roos haar oma niet had gezien, anders had ze haar nog binnen gevraagd om te vragen wat ze vond van het jurkje dat ze aan had gepast. Ze zag er schattig uit met haar donkere haar en de donkere ogen. Ze leek veel op haar vader, evenals Mark, de oudste, en Jolientje, haar jongste dochter. Eigenlijk leek alleen Steefje op haar. Net zo blond en af en toe net zo onzeker als zij vroeger was geweest.

Ze trok haar schouders naar achteren. Vroeger, ja. Nu niet meer.

'Ik zou deze maar nemen, Roos,' zei ze. 'En ik koop dit pakje.'

2

Steven Waardijk keek naar Johanna, de dirigente van het kinderkoor. De avondzon viel binnen door het hoge raam in de kerkmuur, en het bruine haar van Johanna leek wel een lichtkrans rond haar hoofd. Hij keek er geboeid naar terwijl hij ondertussen naar de muziek luisterde. Nog één maat en dan moest hij invallen.

Als de repetitie afgelopen was, moest Johanna weg en bleef het koor nog in de zaal. De pianist die hen altijd begeleidde, studeerde een paar liederen met het koor in. Een van de liederen vond Steven zo mooi dat hij er bijna tranen van in zijn ogen kreeg. Het was een Iers lied en hij wist dat Johanna dat heel mooi vond. Ze zongen het weleens aan het eind van een repetitie, maar ze wist niet dat ze dat op haar trouwerij gingen zingen. Maar dat kwam straks.

Hij keek naar haar gezicht. Ze knikte en hij zette in. Hoog en zuiver zong hij: '*Angels, help us to adore him*.'

Johanna hoorde hoe moeiteloos Steven de tegenstem zong. Het ernstige jongensgezicht ontroerde haar altijd als hij zo met overgave stond te zingen. Hij nam in zijn eentje de hoge sopraanpartij voor zijn rekening. Wat een talent had hij. En het voordeel was dat hij zo bescheiden was.

Hij beschouwde het feit dat hij zo goed kon zingen als iets vanzelfsprekends. Arlette, het meisje dat naast hem stond, kon goed tennissen, Boris, de jongen achter hem, kon goed schaken en Peter kon goed voetballen. Het maakte Steven niet uit. Hij juichte hen hartelijk toe en dat maakte dat de kinderen het vanzelfsprekend vonden dat hij de meeste solo's zong, omdat hij daar goed in was.

Ze doseerde die solo's wel, want andere kinderen moesten ook de kans hebben om te schitteren, maar Steven had nu eenmaal een uitzonderlijke stem.

'Goed. Genoeg voor vandaag. We stoppen ermee. Dank jullie wel allemaal, en dank je wel, Frank,' riep Johanna.

De pianist stond op van zijn kruk en knikte naar haar. Dat was het leuke van Johanna: ze zou nooit vergeten om de kinde-

ren en hem te bedanken. Het was een genoegen om met haar te werken.

'Tot volgende week allemaal.' Johanna stopte haar muziek in haar tas, zwaaide en verliet het lokaal.

Ze wist natuurlijk dat het koor iets zou zingen op haar trouwerij. Waarschijnlijk voerde de harmonie ook iets uit. Dat lag voor de hand na al de jaren dat ze hier op Wieringen werkte, en Jurriaan was ook een bekende figuur. Ze verheugde zich op haar trouwerij.

Ze zou nog even langs Andra gaan. Jurriaan had deze avond een brandweeroefening. De brandweer bestond vrijwel helemaal uit vrijwilligers die er een eer in stelden om niet onder te doen voor de beroepsmensen. Die oefeningen liepen altijd uit op een gezellig 'mannen-onder-elkaar'-uurtje. Ze grinnikte even. Je mocht toch hopen dat ze nuchter genoeg bleven om, als er toevallig dan een brand was, op te kunnen treden. Maar dat zou wel. Jurriaan had een sterk verantwoordelijkheidsgevoel.

Andra zat nog buiten op het terras. Er hing een citroenaroma afkomstig van de paar kaarsen die brandden op de tuintafel.

'Alleen?' informeerde Johanna. Ze zette haar fiets tegen de pui en liet zich in een houten tuinstoel vallen.

'Ja, Rogier is in Den Haag, mijn kinderen en zijn zoon zijn samen op stap. Jolientje ligt in bed en Steven komt thuis zodra hij klaar is met dat wat jij niet weten mag. Zo grappig. Hij zingt zijn solo 's morgens heel zacht voor Caja. Dat beestje hoort alle geheimen.' Andra sloeg naar een mug die op haar arm neerstreek.

'Geweldig dat zo'n klein ezeltje zo'n functie heeft. Dat moesten alle mensen hebben. Dan werden er een heleboel psychiaters werkloos,' voorspelde Johanna.

'Of iedereen een eigen tante Trees en een oom Marius. Gewoon iemand die belangeloos en zonder reserve van je houdt. Daar zou de mensheid ook van opknappen,' vulde Andra aan en ze wees naar haar oom en tante die over de landweg het huis naderden.

‘Wij boffen met hen,’ zei Johanna toegenegen en ze legde twee kussens in de tuinstoelen.

Daar werd verschillend over gedacht.

In Alkmaar parkeerde Henri Waardijk zijn auto achter die van Lisette. Ze hadden samen gedineerd, maar Lisette was met haar eigen auto gekomen en had een andere weg vanaf het restaurant genomen. Een kortere, kennelijk. Ze was wel bijdehand, die vriendin van hem.

‘Zo Liesje. Toch tegelijk thuis,’ zei hij.

Ze gaf hem vluchtig een kus en zag vanuit het Kennemerpark burgemeester De Vries en zijn vrouw aankomen. De vrouw hield de riem vast waaraan de hond naast haar liep.

Ze groetten Henri en Lisette. ‘Dag meneer, dag mevrouw Waardijk. Hoe gaat het met u en met uw charmante zoontje? We hebben het nog weleens over het concert waarbij hij de solo zong. Zo prachtig en zo doorleefd,’ zei de vrouw tegen Henri. ‘Sst. Niet zo trekken, Hector.’

Mevrouw Waardijk… Lisette liet het maar zo, al twijfelde ze eraan of ze een mevrouw Waardijk wilde worden.

‘Steefje, ja, hij kan er wel wat van.’ Henri glimlachte breed naar mevrouw De Vries.

‘Die dirigente was ook erg goed,’ ging die verder. ‘Ik heb echt genoten van dat concert.’

Henri knikte. ‘Ach, als je ook zulk materiaal in handen hebt.’ Hij slingerde zijn autosleutels rond zijn vinger.

‘We zullen vast nog wel iets van hem horen?’ hoopte de vrouw en ze keek van hem naar Lisette. ‘Hij heeft waarschijnlijk zangles?’

‘Zeker, maar we doseren dat optreden wel. Te veel aandacht is niet goed voor een kind. Daar worden ze onuitstaanbaar van en tenslotte hebben alle kinderen wel iets,’ zei Henri.

‘Onuitstaanbaar? Daar is geen sprake van. Steven is zo bescheiden. Die krijgt niet te veel aandacht,’ bestreed Lisette meteen de indruk die Henri met zijn woorden wekte. ‘Hij moet eerder gestimuleerd worden om voor zichzelf op te komen, heb ik gemerkt tijdens onze vakantie. Gelukkig heeft hij genoeg mensen in zijn omgeving die dat doen.’ Ze wierp hem een koele

blik toe. Van jou krijgt hij die in ieder geval niet, dacht ze erachteraan.

'Ach ja, zijn moeder en stiefvader natuurlijk ook,' herinnerde de burgemeestersvrouw zich. Ze zag het beeld van de kleine jongen die opgetild werd door de lange man in het donkerblauwe uniform weer voor zich.

'Ja, en zijn oudoom en oudtante. Hij is dol op hen,' vulde Lisette aan en ze gebruikte onwetend dezelfde woorden als Andra. 'Die zijn echt goud waard.'

De hond trok aan zijn riem en blafte kort.

'Ja, we komen. Dag Waardijk, dag mevrouw. We horen je zoon wel weer,' zei burgemeester De Vries wat kort. Het burgemeesterspaar liep door.

'Je mocht wel iets minder enthousiast zijn over die vervelende oom en tante van Andra. Ik weet niet of die wel een goede invloed hebben op Steven. Veel te toegeeflijk, en van Andra wisten we dat al. Zo wordt het nooit een kerel.' Henri opende de voordeur en liet Lisette voorgaan. 'Die slonzige tante Trees behandelt hem alsof hij een kleuter is.'

Lisette opende haar mond, maar voor ze kon antwoorden, klonk er een stem uit de kamer. 'Ik ben hier, hoor, ik heb alles tegen elkaar opengezet. Het was hier benauwd.'

Lisette liep de kamer in. Op een van de grote grijze banken die de kamer domineerden, zat Henri's moeder. Ze had een boek op schoot en er stond een groot glas gevuld met appelsap voor haar op de lage tafel.

'Wie wordt behandeld als een kleuter?' informeerde mevrouw Waardijk.

'Steven. Door iedereen daar eigenlijk, maar vooral door die tante Trees,' antwoordde Henri. 'Dag moeder.'

'Beslist niet. Integendeel,' zei Lisette. 'Dag mevrouw Waardijk.'

Wat vervelend dat die moeder van Henri hier zat. Die deed nog steeds alsof dit haar huis was. Ze viel op de meest ongelegen momenten binnen en snuffelde in alle kasten.

'Dat ben ik niet met je eens, Lisette. Als die jongen niet een beetje harder wordt, lopen ze hem later zo onder de voet,'

gaf mevrouw Waardijk haar zoon gelijk.

'En zingen is niet direct iets waarmee je indruk maakt op kinderen van die leeftijd. Voetbal, of een andere sport geeft je een voorsprong,' zei Henri.

'Tennis, bedoel je? Want volgens mij heb jij naast tennis nooit iets aan sport gedaan,' lachte Lisette. 'En waarom moet hij een voorsprong hebben? Je kunt toch niet allemaal uitblinkers zijn?'

'Vind ik wel. Je moet weten waar je goed in bent.' Henri legde zijn arm om haar heen. Wat zag Lisette er vanavond aantrekkelijk uit. Hij schudde haar even heen en weer.

Mevrouw Waardijk keek naar haar zoon en zijn vriendin. 'Je zult zien dat er uit jouw kinderen niet komt wat erin zit, Henri,' voorspelde ze.

'Als ze hier waren blijven wonen, had Steven allang zangles van iemand die hem een stuk verder brengt dan dat zingen in dat koortje van die Johanna. Ze is best een aardige vrouw, hoor, daar niet van, maar niet wat hij nodig heeft om verder te komen.'

Lisette keek naar de moeder van haar vriend. Uit haar onberispelijke kapsel was geen haartje ontsnapt.

'Maar alleen Andra had hier door wat voor stem hij had, en Johanna hoorde het meteen. U en Henri hebben nooit in de gaten gehad hoe fantastisch hij zong. Ik herinner me heel goed dat Henri niet wilde vertellen dat Steven zijn zoon was toen hij optrad op die muziekavond van de vrijwilligers. Hij vertelde dat pas toen de vrouw van de burgemeester diep onder de indruk was van Stevens zingen,' zei ze koel. 'Jij zei toen vooraf dat hij zo loeide en dat je hoopte dat hij het die avond niet zou doen.'

'Dat was natuurlijk een grap van mij. Je moet alles niet zo letterlijk nemen, Lisette,' zei Henri geërgerd en hij nam plaats naast zijn moeder. 'En weet je wat, ik ben van plan hem op te laten treden op 8 oktober. De zaak doneert daar altijd wel wat en er komen nogal wat landelijke relaties op af. Een beetje niveau mogen we wel laten zien. Verder ben ik van plan om een zangpedagoog in de arm te nemen. We moeten ons daar maar op richten. Het is een geluk dat hij tenminste ergens goed in is.'

Lisette keek naar haar vriend. 'Ik zou maar niets organiseren voor je het er met Andra over hebt gehad. Zij heeft de voogdij over de kinderen, weet je nog wel? Jij bent toeziend voogd. Het

zou best kunnen dat zij het er niet mee eens is.'

Mevrouw Waardijk keek haar aan en kneep haar ogen halfdicht. 'Een vader weet wel wat goed is voor zijn zoon, Lisette. Dat weet jij niet zo, want je hebt geen kinderen,' zei ze kil.

Au. Dat was weer typisch Henri's moeder. Lisette keek naar het gezicht waar het misprijzen van afgeschept kon worden en voelde de weerzin vanuit haar maag omhoogkomen.

Ik weet in ieder geval dat Henri niet weet wat goed is voor Steefje, dacht ze. Maar niet zeggen. Dat leverde alleen maar narigheid op en ze zou er niets mee opschieten. Ze zou Andra wel waarschuwen.

Lisette had in de loop van dit jaar, en vooral tijdens de vakantie met de kinderen van Henri, een warm en beschermend gevoel voor Steefje gekregen. Hij was zo argeloos en vrolijk. Behalve als Henri in de buurt was. Die had niet eens door hoe hij zijn derde kind onderschatte. Wat ze ook zei, hij luisterde er niet eens naar en behandelde Steefje op zijn best minzaam. Zij was er zeker van dat de jongen een goed stel hersens had. Het was dat ze van Henri hield, hoewel… Deed ze dat nog wel? De laatste tijd twijfelde ze ook daaraan.

Het leek alsof al haar zekerheden wankelden. Hopeloos!

Ze stond op. De gedachte aan een breuk met Henri schoof ze weg. Ze kon het niet maken om met Henri te breken. Niet nadat hij zijn gezin voor haar had verlaten. Nee, ze hield toch van hem!

Ze zuchtte licht. 'Goed, ik ga naar huis. Dag mevrouw Waardijk, tot ziens maar weer.'

Henri keek haar verbaasd aan. 'Ik dacht dat je vanavond hier zou slapen. Kom, Liesje, het is hier gerieflijker dan in die flat zeshoog. Daar is het zo warm nu.'

'Daar houd ik van.' Ze keek om zich heen. Ondanks de zomerwarmte deed de kamer, waar de grote grijze banken overheersten en de luxaflex het avondlicht buitensloot, koud aan. Hier blijven? Nee. Ze greep haar tas. 'Ik ga. Dag Henri.'

'Nou ja… wat is dat nu opeens?' Hij stond op en sloeg een arm om haar heen. 'Zal ik dan maar met jou meegaan? U was toch al van plan om weg te gaan, hè moeder?'

Mevrouw Waardijk keek afkeurend naar Lisette. Dat haar van

die vrouw dat op haar schouders hing terwijl Henri ervan hield dat ze het opstak. Ze had haar al aangeraden om eens naar een andere kapper te gaan, maar het had geen effect gehad.

'Weggaan? Eigenlijk niet. We moeten nog iets bespreken.'

'Zie je? Blijf gezellig bij je moeder. We zien elkaar aan het eind van de week weer, want ik heb een paar vergaderingen buiten de stad.' Lisette gaf Henri vluchtig een kus en verliet het huis. Moeder en zoon Waardijk bleven verbluft achter.

Lisette stapte in haar auto. De combinatie Henri – mevrouw Waardijk werd haar soms te machtig. Nu stond zij haar mannetje wel. Maar voor Andra, die zo jong met Henri getrouwd was en die tamelijk onzeker was geweest, moest het een overheersend duo geweest zijn.

Wat een geluk was het voor Andra geweest dat ze kon ontsnappen naar Wieringen. Ze betrapte zich erop dat ze haar bijna benijdde. Dat zijzelf op Henri's avances in was gegaan, was achteraf een zegen geweest voor Andra. Het verminderde het schuldgevoel dat ze tegenover haar had. Niet dat ze het goed wilde praten. Maar toch…

Zo raar dat ze dat een paar jaar geleden niet zo had gezien. Ze was zo dol geweest op Henri, dat ze zijn opmerking dat zijn huwelijk niets meer voorstelde, en dat Andra beter af zou zijn met alleen de jongste kinderen, voor zoete koek had geslikt. Andra zou vlakbij blijven wonen, zodat hij ook een oogje op de kleintjes kon houden, en de oudste twee zouden bij hem intrekken. Andra kon de oudste kinderen absoluut niet aan, dus het was voor het hele gezin beter als hij een punt achter zijn huwelijk zette, had hij gezegd.

Het had anders uitgepakt. De kinderen wilden allemaal bij Andra blijven, en die verhuisde naar Wieringen in plaats van in het huis te trekken dat haar schoonmoeder voor haar had uitgezocht. Bespottelijk plan was dat ook geweest. Andra had er niet over gepiekerd, tot verbazing van Henri en zijn moeder. Ze was in korte tijd enorm veranderd. Niet alleen uiterlijk, ook al was die make-over bijna schokkend geweest. Ook innerlijk. Of misschien was ze altijd al zo geweest en had ze de kans niet gekregen om zichzelf te zijn. Nu zijzelf intensief omging met Henri's

moeder, kon ze zich er iets bij voorstellen. De kinderen waren niet veranderd, behalve Steefje misschien, maar ze kende hen voor ze naar Wieringen waren verhuisd eigenlijk niet.

Gelukkig lag dat nu anders. De vakantie in Frankrijk was erg leuk geweest. Ze waren bijna een echt gezin geweest. Ze veegde een traan uit haar ooghoek. Lastig dat ze zich die opmerking van Henri's moeder: 'Dat weet jij niet, want je hebt geen kinderen', zo aantrok.

Opgelucht stapte ze haar flat in en ze opende de ramen om frisse lucht binnen te laten. Eerst moest ze Andra bellen, zodat die wist wat voor plannen Henri en zijn moeder aan het uitbroeden waren. Ze tikte haar nummer in op haar mobiel.

'Andra… Eh…'

Vijf minuten later legde Andra haar mobieltje op de tuintafel en keek van Johanna naar haar oom en tante die haar afwachtend aankeken.

'Dit geloof je niet,' begon Andra.

Tijdens haar verhaal werd het gezicht van oom Marius hoe langer hoe grimmiger. 'Dat geloof ik dus wel. Echt iets voor je ex-schoonmoeder en die zoon van haar.'

Tante Trees had een hoogrode kleur gekregen. 'Ach… goede sier maken met iets wat hij altijd belachelijk maakte,' zei ze driftig.

'In ieder geval prettig dat Lisette je waarschuwt,' zei Johanna. 'Dan kun je je erop voorbereiden.'

'Er komt niets van in. Geen zangpedagoog, geen uitvoering, geen sprake van. Ik laat Steefjes plezier in zingen niet bederven door de plannetjes van Henri. Wat een zegen dat we geen co-ouders zijn geworden.' Andra's ogen blikkerden en ze streek met haar hand boven de citroenkaarsen op tafel. 'Geen sprake van.'

Ze zag er bepaald indrukwekkend uit, vond Johanna.

'Wanneer is die uitvoering?'

'De tweede week van oktober. In het kader van Alkmaars Ontzet.'

'Als Henri een zangpedagoog in de arm wil nemen, komt hij vanzelf terecht bij Jacques de Jong. Die geeft les aan het conservatorium in Alkmaar. Ik ken hem goed en hij zal hun vertellen

dat ik ook het etiketje van zangpedagoog op kan spelden.' Johanna knikte naar Andra. 'Ik bel hem van de week wel. Dan hoef je geen bonje met Henri te krijgen. En dat optreden en nu al apart zangles… Ik weet precies hoe Jacques daartegen aankijkt en ik weet hoe hij denkt over ouders die hun kinderen pushen.'

'Ja?' Andra was nog niet helemaal gerustgesteld.

'Ja.'

'Laat dat maar over aan Johanna, kind,' viel tante Trees in. 'Je zult nog genoeg strijd moeten leveren als Mark gaat studeren en iets anders voor ogen heeft dan Henri. Die ziet in Mark een advocaat of iets dergelijks, zei Mark laatst.'

Oom Marius trok een wenkbrauw op. 'Mark is mans genoeg om dat zelf aan te kaarten, Trees,' zei hij. 'Je denkt toch niet dat die zich over laat halen om een andere studie te doen dan die waar hij zijn zinnen op heeft gezet?'

Tante Trees hield haar hoofd schuin. 'Ach nee, daar heb je ook wel gelijk in. Mark moest erom lachen toen hij het vertelde.'

Hij heeft het mij niet verteld, dacht Andra. Zou hij nog bang zijn dat ik van streek raak als Henri zijn zin door probeert te drukken? Als ze haar eigen reactie op het telefoontje van Lisette bekeek, was dat niet eens zo raar. Daar moest ze toch op letten. Ook voor de andere kinderen. Het bleef tenslotte hun vader. Ze klemde haar lippen op elkaar.

Tante Trees wierp haar man een veelbetekenende blik toe. Zie je wel dat die lammeling altijd voor narigheid zorgt, begreep Marius en hij schudde even zijn hoofd. Niets zeggen. Trees sloot haar mond weer.

'Ik bel morgen meteen,' zei Johanna. 'En nu iets anders, want daar komt Steefje al aan.'

'Zoals jouw trouwerij. Nog een kleine twee maanden.'

'En mijn trouwerij,' zei Andra. Ze lachte om het gezicht van haar tante. Ze had ook al eerder een datum moeten vaststellen. Ze dachten vast dat ze niet meer durfde te trouwen na de slechte ervaring met Henri. Ze zag het gebruinde gezicht met de scherpe grijze ogen voor zich. Nee, ze was er niet meer bang voor. Lang leve het leven!

'Hèhè, eindelijk,' zei Johanna. 'Ik dacht dat ze nooit met een

dag op de proppen zou komen. En misschien wel gelijk met ons?'

'Nee, je hoort het zodra ik met Rogier overlegd heb. Dag Steefje!' zei Andra.

Dank de Heer voor Rogier Lont, dacht Trees en ze trok de kleine jongen, die zijn fiets keurig tegen de muur had gezet, naar zich toe. 'Vertel eens, wat heb je gezongen?'

Steven lachte en wierp een blik naar Johanna. 'Nee.'

Trees volgde zijn ogen. 'Ach ja. Tuurlijk. Dom van mij,' fluisterde ze in zijn oor.

Steven pakte het glas limonade dat Andra voor hem had ingeschonken aan. Ze zag hoe lang en dun zijn benen leken die uit de korte broek staken. 'Je bent alweer gegroeid, Steef. We moeten nog nieuwe kleren kopen voor je voordat de school weer begint,' zei ze wat verrast en ze trok aan zijn T-shirt dat maar net over zijn broekband kwam. 'Ben je nu echt in deze vakantie zo gegroeid?'

'Deze jongen wordt nog langer dan Mark,' voorspelde tante Trees.

'Echt?' zei Steefje blij en hij rekte zijn benen uit. 'Wanneer komt oom Roog weer thuis?'

'Morgen.'

'Dat denk je maar.' De scherpe ogen van oom Marius hadden de donkerblauwe auto aan het begin van de landweg al gezien voor de anderen de auto zagen naderen.

Steefje en Andra stonden tegelijk op en renden naar de auto toe. Rogier Lont stapte uit en sloeg zijn lange armen om alle twee heen. 'Zo, lieverds van me.'

De andere kinderen kwamen een halfuur later thuis in gezelschap van Jet en Jacob, en die avond kwam er niets meer van Andra's voornemen om met Rogier samen een datum vast te stellen voor hun bruiloft. Er waren nog wel een paar kleine problemen die ze op moest lossen voor die tijd.

Nog een keer in de kerk trouwen, net als ze had gedaan toen ze met Henri trouwde? Ze vond het eigenlijk niet kunnen, maar zonder God erbij te betrekken… dat wilde ze ook niet. Ze was zo gelukkig met de verandering in haar leven, dat ze het schan-

dalig ondankbaar van zichzelf zou vinden om het bij een burgerlijk huwelijk te laten.

Tegen elven verdween iedereen. Ook Rogier, al was het met grote tegenzin.

Hij verbleef nog steeds bij zijn broer, al vond die het onzin dat hij nog niet bij Andra in was getrokken. Maar Rogier kende Andra inmiddels. Ze zou zich onbehaaglijk voelen tegenover zijn zoon en haar eigen kinderen, en hij wilde dat alles goed zou zijn voor haar. Ze was te vaak overruled, en dit moest helemaal haar beslissing worden.

Maar dat het hem grote moeite kostte? Hij keek in de spiegel van zijn auto. Dat wist ze wel. Zeker na die avond vorige week waarin hij haar bijna geplet had in zijn armen. Gelukkig had hij in de loop van de tijd veel zelfdiscipline opgedaan, al moest het niet te lang meer duren. Hij dacht even terug aan haar vuurrode wangen en verwarde haar en glimlachte. Voor haar ook niet.

Dat Andra tot dezelfde conclusie was gekomen, wist hij nog niet.

'Zullen we een eind lopen?' vroeg ze de volgende dag toen hij langskwam. Het huis was aan het eind van deze vakantie net een duiventil. Haar eigen kinderen, Jaak, vriendinnen en vrienden van Roos en Mark kwamen vaak en onverwacht langs. Tot 's avonds laat hadden ze mensen over de vloer. Zo totaal anders was haar leven geworden. Dat ze zo gelukkig zou worden. Ze zuchtte.

'Lopen? Ik wil mee,' riep Jolientje onmiddellijk. 'Hè… papa Roog, ik mag toch mee?' Ze sloeg haar armpjes om zijn lange benen heen.

Andra hield haar adem in. Papa Roog… Was het zo vanzelfsprekend voor de kinderen? Voor de kleintjes wel, natuurlijk. Maar ook Mark en Roos hadden Rogier volledig geaccepteerd.

'Nee liefje. Jij mag naar tante Trees. Oom Marius zei gisteravond dat hij jullie meeneemt om bramen te zoeken. Ze zijn vast al rijp en tante Trees wil jam maken, dus jullie moeten helpen.'

'Mooi, ik ga ook mee,' zei Steven meteen. Hij hield ervan om fruit te plukken.

'Even aan tante Trees vragen of…' Andra maakte haar zin niet af.

‘Als jullie daarna ergens een restaurantje op willen zoeken, zorgen wij wel voor het eten hier. Dat hoef je niet aan tante Trees te vragen, al doet ze het nog zo graag.’ Mark kende zijn moeder. Als ze zo’n toon had, wilde ze iets met oom Rogier bespreken. Hij had er een redelijk idee van wat dat zou zijn en hij was er blij mee. Hij had veel eerder dan Roos begrepen dat zijn moeder niet meer verder kon met zijn vader, hoe ellendig dat ook was geweest. De vakantie in Frankrijk had hem nog eens met zijn neus op de feiten gedrukt. Zelfs al zou zijn moeder over de ontrouw van zijn vader heen stappen, het was niet mogelijk om Steefje. Zijn vader had niet door hoe hij hem behandelde. Gelukkig dat Lisette er was, want anders was die hele vakantie uitgelopen op een enorme mislukking.

Of Lisette er altijd zou zijn? Hij had er eigenlijk een hard hoofd in. Zij had door hoe zijn vader in elkaar stak. Hij had haar ogen gezien toen papa lachte als Steefje een bal miste met tafeltennis. Lisette had het opgemerkt en hij had de minachting in haar ogen gezien. Misschien wist ze het zelf niet, maar hij had het gezien.

Zelf vermeed hij het om met zijn vader te tennissen of te badmintonnen. Als zijn vader verloor, raakte hij uit zijn humeur. Zo ellendig kinderachtig.

‘Mam, wij zorgen hier voor alles,’ zei hij. ‘Jaak komt ook en er is altijd nog een goede patatkraam hier. Is ook heel gezond!’

Rogier keek naar de jongen die ook een beetje zijn zoon zou worden en van wie hij was gaan houden, net zoals van de andere kinderen. ‘Luister naar je wijze zoon,’ vermaande hij en hij knipoogde naar Mark.

Andra zag de blikken die ze wisselden en zei op een onverwacht besliste toon: ‘Laten we dan eerst de auto nemen en een eind in de duinen lopen, Rogier. En Mark… we weten niet hoe laat we thuis zijn, dus let jij erop dat het niet te laat wordt voor Jolientje en Steefje?’

Mark salueerde: ‘Komt in orde, mevrouw, tot uw orders, mevrouw.’

Hij keek de auto na. Zijn moeder had eindelijk beslist wanneer ze wilde trouwen. Hij duwde het pijnlijke gevoel weg dat onwillekeurig toch even bovenkwam. Oom Rogier was een toffe

vent en hij behandelde zijn moeder met meer respect en ook zo veel… – in gedachten zocht hij naar een woord – zo veel liever dan zijn vader ooit gedaan had. Er zou niet veel veranderen als ze getrouwd waren. Rogier zou weer in zijn eigen huis komen wonen, Jaak ging studeren in Delft en zou de weekends thuis zijn. Op de grote zolder die over het hele huis liep, werden kamers bij gemaakt, een voor hemzelf en een voor Jaak. Hij was er blij mee. Een broer cadeau. Niet verkeerd.

Twee vrouwen en hun overlappende liefdeslevens

Andra is verlaten door haar man Henri. Het is hét moment voor haar om ook het een en ander achter zich te laten. Ze pakt haar spullen en vertrekt naar Wieringen, dat in de volksmond 'het verborgen eiland' wordt genoemd. Al snel ontmoet ze daar Rogier, die al enige tijd weduwnaar is. Hij vindt Andra aantrekkelijk en dat helpt haar heel erg om zich gezien en gerespecteerd te voelen.

Het vergaat de vrouw voor wie Henri haar verliet minder goed. Lisette leert Henri beter kennen en wat ze ziet, bevalt haar niet. Maar Lisette laat niet zo makkelijk met zich sollen als Andra jarenlang heeft gedaan.

Vlucht naar het eiland is het afsluitende deel in een serie van drie romans die **Margreet Maljers** schreef over Wieringen. Eerder verschenen *Het verborgen eiland* en *Eiland van mijn hart*. Alle romans zijn volledig zelfstandig te lezen.

ISBN 978 94 0191 144 3 NUR 344

9 789401 911443

www.romanserie.nl

Z&K